



طراحی موزه هنرهای مردمی شهر ساری با تکیه و توجه

بر معماری زمینه‌گرا

مهرداد فضلی^۱، مهرداد حاجیان زیدی^{۲*}

۱- کارشناس ارشد مهندسی معماری، دانشگاه آزاد اسلامی واحد دامغان، دامغان، ایران.

۲- مدرس گروه معماری، دانشگاه تهران، دانشکده هنرهای زیبا، تهران، ایران.

* نویسنده مسئول: mehrdad_hajian_zeidy@yahoo.com

چکیده

محیط شهری در سال‌های اخیر به صورت چشم‌گیری تغییر کرده است. محیط شهرها در روند این توسعه و تغییرات شتاب‌زده با مسائل متعددی مواجه‌اند. یکی از مهم‌ترین آن‌ها، یکسانی و یکنواختی فرم شهرهاست. این مسئله موجب از بین رفتن ویژگی‌های منحصربفرد شهرها می‌شود. معماری زمینه‌گرا بر زمین‌مداری و پیوند محیط با فضا تأکید دارد و با درک پیام‌بستر خود شکل می‌گیرد. در این نوع معماری هر بنایی بر اساس زمینه‌های فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و کالبدی اقلیمی و شرایط خاص آن سایت و ساختمان، طراحی و اجرا می‌گردد. شهرستان ساری، از جمله شهرهای سنتی مرکزگراست. توسعه‌ی این شهرستان نیز مانند بسیاری از شهرهای دیگر کشور بی‌توجه به ساختار بافت سنتی شهر شکل گرفته است. هدف اصلی در این پژوهش، طراحی مجموعه‌ای فرهنگی در این شهر است که بتواند با تکیه بر ویژگی‌های زمینه اعم از اقلیم، فرهنگ، تاریخ و ... هویت کالبدی شهر را باز تولید کرده و در بهبود خوانایی ساری یاری‌رسان باشد. تحقیق حاضر از نظر هدف کاربردی است و از نظر ماهیت روش توصیفی است. برای شناخت ابعاد مختلف مسئله، روشن‌سازی مفاهیم، بررسی نظریه‌های مرتبط با موضوع و مطالعه‌ی پژوهش‌های مشابه از مطالعات کتابخانه‌ای با برداشت مستقیم محقق استفاده شده است. برای بررسی ویژگی‌های مربوط به سایت طرح، منطقه و فرهنگ از طریق مطالعات کتابخانه‌ای درون حوزه و همچنین جمع‌آوری اطلاعات به صورت میدانی پرداخته شده است. نتایج حاصل از تحقیق نشان داده است توجه به شرایط فرهنگی، اجتماعی، تاریخی و کالبدی، اقلیمی و شرایط خاص آن محل و ساختمان در طراحی بناها می‌تواند تا حد زیادی در احیا و پایداری هویت کالبدی یاری‌رسان باشد. از این‌رو به نظر می‌رسد بهره‌گیری از شیوه‌ای در طراحی معماری که ویژگی‌های بستر را به خوبی شناسایی، تحلیل و ارزیابی کرده و راه‌کارهایی متناسب با شرایط زمینه را ارائه دهد؛ می‌تواند موجبات دستیابی به هویت کالبدی را فراهم آورد.

کلید واژه‌ها: زمینه‌گرایی، موزه هنرهای مردمی، ساری.